

ŠAFRÁN dětem

Listy a lístky
ze Šafránu

Léto 2013

ŠAFRÁN dětem

Milí přátelé a příznivci ŠAFRÁNU dětem,

blíží se léto a s ním i naděje na krásné chvíle strávené u vody v prosluněné přírodě. Pro mnoho lidí je představa změny chladného období v teplé lákavá, pro některé je to naopak (např. v zemích, kde je po většině roku výheň). Někoho může těšit změna pobytu z městského ruchu do klidného venkovského prostředí, jiný zase raději vymění ticho přírody za cvrkot ve městě. Změna je trvalou součástí našich životů a je na nás, jak se s ní naučíme žít a přecházet z jednoho období a prostředí do jiného. Na jednom se asi shodneme, určitě se nám opouští staré a vstupuje do nového lehčeji, když máme stabilní domov a lidi, se kterými nás pojí laskavé pouto.

Pro letní chvíle přinášíme naše Listy a lístky, kde si můžete přečíst, jak se měníme my v Šafránu a jak může léčivá loutka pomáhat dětem na cestě změn.

Přejeme příjemné čtení!

„Manželství, rodina a domov má být zázemím člověka. Domov je totiž víc než nádražní peron, kam se přichází, kudy se prochází, odkud se nepřetržitě odchází. Není ani nocležna, ani přiležitostná stravná.“

Jan Procházka

ŠAFRÁN dětem

Co je u nás nového

Pořad Klíč

Dne 25. dubna odvysílala ČT2 pořad "Klíč", kde vystupuje náš tým středočeského kraje a Dětské centrum ve Strančicích. Již potřetí byla v Klíči věnována pozornost Bazální stimulaci®, konceptu, který se orientuje na všechny oblasti lidských potřeb a nachází své nezastupitelné místo ve zdravotní péči, sociálních službách a speciální pedagogice.

Koncept Bazální stimulace přichází do zdravotnického, sociálního a speciálně pedagogického systému s praktickými technikami, zvyšujícími odbornost profesionálů, ale zároveň i kompetenci rodiny, která se stává nedílnou součástí podpory a péče o dítě nebo dospělého se zdravotním omezením. Hodnoty, z nichž Bazální stimulace vychází, jsou služba a provázení, profesionalita a spolupráce, láska, radost a svoboda, pokora a moudrost, rovnost a přátelství.

ŠAFRÁN dětem

Kongres Bazální stimulace ®

Ve dnech 16. a 17. května 2013 se v Praze konal historicky V. národní kongres Bazální stimulace® a X. Mezinárodní kongres Bazální stimulace®. ŠAFRÁN dětem se zúčastnil Národního kongresu, který se kromě odborných témat konal především ve znamení paralel mezi těžkými životními situacemi lidí s postižením a náročnými vysokohorskými výstupy.

ŠAFRÁN dětem – již brzy obecně prospěšná společnost

Dne 14. června proběhla mimořádná členská schůze naší organizace. Brzy se staneme obecně prospěšnou společností!

ŠAFRÁN dětem

Jsmo certifikované pracoviště Bazální stimulace®

Setkání týmů

V červnu se také konalo setkání terénních týmů našeho sdružení a oslava sedmých Šafránkových již osmých narozenin!

ŠAFRÁN dětem

Práce s osobní loutkou

Každé dítě, které je zařazeno do našeho projektu dostává svou osobní, jedinečnou loutku – svého ochránce a původce v jeho měnícím se prostředí. Každá loutka je vyráběna s plnou pozorností a láskyplnou myšlenkou na jedinečnost dítěte, pro které je určena. Každá nese své specifické poselství, které se prolíná s osobním příběhem dítěte a které je pro něj zaznamenáno formou pohádky.

ŠAFRÁN dětem

Vyjádření odborníků k osobní loutce

Vyjádření odborníka Mgr. Jiřího Holého, psychoterapeuta, konzultanta a zakladatele „Linek důvěry v ČR“ a otce 3 dětí adoptivního rodiče k práci s loutkou ve sdružení ŠAFRÁN dětem.

„Hra je vážná věc a hračky nejsou jenom hračky. Jsou tak důležité, že stojí za chvíli zamyšlení.“ Zdeněk Matějček

Podle Freuda je hra „projekcí rušivých podnětů“, se kterými se dítě snaží vyrovnat prostřednictvím hraček a fantazijských představ, zároveň je dítě v bezpečí rodiny či dětské skupiny a tento projev přání i vnitřních konfliktů jej tak očistí uje od toho, co si nedokáže vysvětlit ani vyřešit.

V Šafránu provází toto „zamyšlení“ každý vznik loutky a to pro každé dítě, s kterým v Šafránu pracujeme, individuálně. Jsme si vědomí, že hra je vážná věc a hračky nejsou jen hračky a necháváme děti s jejich loutkami prožívat to co potřebují. Různý pohled na hru, potažmo na hračku provází historii jak pedagogiky, tak psychologie a tak při metodických doporučeních při práci s loutkou v Šafránu nezapomínáme na možnou hloubku působení hračky v celém širokém spektru náhledů jak pedagogických, tak psychologických. Osobně s touto organizací externě spolupracuji přes 5 let a sleduji postup práce u jednotlivých dětí a rodinných systémů. Jednoznačně a s čistým svědomím mohu tento projekt doporučit.

ŠAFRÁN dětem

Vyjádření odborníka MUDr. Zdeňka Novotného, dětského pediatra a psychologa, který se narodil v roce 1953; je otcem 4 synů a zároveň pěstounem 17 dětí; pracuje čtvrt století jako ředitel „kojeneckého ústavu“.

Činnost občanského sdružení ŠAFRÁN dětem, jak patrně z výše uvedené charakteristiky vychází z multidisciplinární vědecké platformy, kdy snad praxi nejbližší je dnes tak masivně u nás šířený koncept bazální stimulace, jehož autorem je prof. dr. Andreas Fröhlich a v našich podmínkách se o rozšíření zasloužila především PhDr. Karolína Friedlová z INSTITUTU Bazální stimulace. Jako lékař se s konceptem setkávám nejen v rámci ošetrovatelské péče ale i při vlastní formaci lékařů a jejich přístupu k pacientovi, kdy tento plně koresponduje s celostním přístupem k pacientovi. Koncept Bazální stimulace vychází z poznatků perinatální psychologie, Maslowovy pyramidy hierarchie potřeb člověka, kdy právě autobiografie je zásadním zdrojem stimulace dalšího vývoje bytí lidského individua. Potom výše zmíněný kufr vzpomínek je paměťovou stopou, která může být odrazovým můstkem pro práci s dítětem v novém prostředí.

ŠAFRÁN dětem

Nabízená loutka, v podstatě každé dítě má svoji oblíbenou panenku, medvídka alias loutku, může být dítěti oporou na cestě integrace do nového prostředí. Vycházející z uvedené pohádky je zcela zřejmé, jednotliví pracovníci, šafránci pracují právě s těmi nezákladnějšími potřebami dítěte tak, aby toto mělo možnost kontinuálně přecházet z jednoho společenství do druhého. Bylo-li nemilováno nebo ne zcela milována během intrauterinního života, případně nebylo-li plně přijato do láskyplného prostředí po narození, pak nabízená cesta občanským sdružením ŠAFRÁN dětem je jednou z možností, kterou lze uvedeny handicap minimalizovat. Je jen škoda, že podobných aktivit na poli péče o dítě není mezi nestátními organizacemi více, respektive nastíněná aktivita sdružení je v rámci republiky originální a víceméně ojedinělá.

Závěr:

Vzhledem k výše uvedenému hodnocení plně podporuji program občanského sdružení ŠAFRÁN dětem a doporučuji finančně podpořit jeho činnost, neboť je opravdu smyslu plná a pro odmítnuté děti v podstatě nezbytná.

ŠAFRÁN dětem

Vyjádření odborníka PhDr. Karolíny Friedlové, Praxisbegleiterin für Basale Stimulation®, předního certifikovaného odborníka na koncept Bazální stimulace® v České a Slovenské republice, jednatelky INSTITUTu Bazální stimulace, vysokoškolského pedagoga, psychologa a viceprezidentky asociace PALMA (Profesní Asociace Lektorů s Mezinárodní Akreditací), matky 2 dětí a patronky „kojeneckého ústavu“.

Dětství není pouhým obdobím, v němž se děti připravují pro život v dospělosti. Tato fáze života je důležitá, protože platí, že čím bohatěji člověk dětství prožije, tím lépe je na vstup do dospělosti připraven. Jestliže dítě tráví určité období svého života ve zdravotnickém zařízení, přenáší se požadavek uspokojovat většinu jeho potřeb na zaměstnance tohoto zařízení nebo jiné skupiny profesionálů, které v tomto zařízení doprovázejí děti formou externistů. Takovým to sdružením je například o.s. Šafrán dětem.

Otázka, které potřeby mají všichni lidé, je předmětem studia řady autorů. Setkáváme se s různými modely potřeb. Základem je Maslowova

hierarchie všeobecných lidských potřeb, která se hodí na každého člověka v každém věku. Potřeby dítěte jsou zvláštním projevem lidských potřeb v závislosti na věku, který jim dává významy a přednosti tomuto věku odpovídající. Model koncipovaný J. Langmeierem a Z. Matějčkem jednoznačně preferuje u dítěte v jeho vývoji potřebu určitého množství, kvality a proměnlivosti vnějších podnětů, potřebu určité stálosti, řádu a smyslu v podnětech, potřebu prvotních citových a sociálních

ŠAFRÁN dětem

vztahů, tj. vztahů k osobám prvotních vychovatelů, potřebu identity, tj. potřeba společenského uplatnění a společenské hodnoty, potřebu otevřené budoucnosti neboli životní perspektivy.

Lidé, kteří s dítětem přijdou do kontaktu, jsou pro vývoj dítěte významní. Dítě také potřebuje smysluplně trávit svůj čas, pro jeho vývoj a uspokojování jeho potřeb má velký význam hra a hračka. Hra je přirozenou potřebou a zájmem dítěte. Hra je jeho hlavní činností, jež má zároveň význam pro jeho seberozvíjející učení. Bez možnosti věnovat se hře by dítě mohlo být silně frustrováno až deprivováno. Již Komenský ve svém Informatoriu školy mateřské píše: „Děti vždycky rády dělají něco, protože krev mladá tiše státi nemůže“.

Východisky pro činnost o.s. Šafrán jsou výše zmíněny potřeby člověka a model koncipovaný prof. Matějčkem. Proto je pro každé dítě vytvářen „osobní senzobiografický kufřík“ a jeho osobní loutka.

Cílem práce se senzobiografickým kufříkem a loutkou je:

- Uspokojování potřeb dítěte dle Maslowovy hierarchie hodnot, především potřeba jistoty a bezpečí, dále potřeba lásky a souměřitelnosti a potřeba seberealizace (autonomie)
- Práce s autobiografií dítěte, jeho historií, která je důležitá nejen pro dítě samotné, ale také pro jeho pěstouny nebo adoptivní rodiče
- Poskytnout biologickým i náhradním rodinám autobiografické údaje o dítěti z doby, kdy dítě nebylo v rodině
- Podporuje rozvoj vlastní identity a autonomie dítěte
- Pomocí dítěti zvládnout trauma z odloučení od biologické rodiny v období pobytu v ústavním zařízení
- Rozvíjení dítěte a jeho schopností učení
- Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí
- Podpora utváření vztahů, které si dítě postupně vytváří k sobě samému, k druhým lidem i k okolnímu světu
- Podpora přirozených interakcí, do kterých dítě v rámci těchto vztahů vstupuje, v nichž žije, rozvíjí se a vyrůstá, učí se a také vzdělává.

ŠAFRÁN dětem

Závěr:

Doporučuji podpořit program občanského sdružení ŠAFRÁN dětem vzhledem k nezastupitelnosti role a činnosti tohoto sdružení při podpoře vývoje dítěte, a to v rovině biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Podporu těchto vývojových rovin dítěte jednoznačně činí práce s osobní loutkou a biografickým kufříkem dítěte.

Činnost a přístup o.s. Šafrán je ojedinělá a nenahraditelná proto, že umožňuje dětem poznat a pochopit svou historii, biografii a vytvořit si pocit jistoty, bezpečí a vztahu skrze vlastnictví loutky. Každé dítě má svou oblíbenou hračku a někteří lidé si ji s sebou nesou jako vzpomínku na dětství i do dospělosti. Osobní loutka, kterou Šafrán dětem obstarává, jim saturuje tuto hračku. Bez znalosti biografie není možný zdárný vývoj dítěte, především citový. Děti by měly v budoucnu problém s navázáním vztahů, udržením vztahů a schopnosti se postarat o své potomky. Vyrostlí by z nich asociálové, pro společnost problémoví lidé. Činnost o.s. Šafránu (práce s biografií dítěte a osobní hračkou) je výrazným profylaktickým opatřením vzniku zmíněného sociopatologického jevu.

ŠAFRÁN dětem

Listy a lísky ze Šafránu vycházejí v rámci projektu
Bezpečná stopa na cestě domů®.

Financováno ze sbírky Pomozte dětem organizované
Českou televizí a Nadací rozvoje občanské společnosti
a Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Texty: Šárka Francírková, Lenka Kurovská
Grafická úprava, obrazový materiál:
Lenka Kurovská
Fotografie: archiv ŠAFRÁN dětem

Napište nám na:

info@safrandetem.cz (do předmětu napište „listy“)

Občanské sdružení ŠAFRÁN dětem
Klimentská 1, 110 00 Praha 1
e-mail: info@safrandetem.cz
www.safrandetem.cz

Číslo účtu: 4200196421/6800